

Центар за права детета

Добрачина 29, 11000 Београд, Србија

Тел: (+381 11) 33-44-170, 32-86-690; Факс: 33-44-170; Мејл: office@cpd.org.rs

САОПШТЕЊЕ ЦЕНТРА ЗА ПРАВА ДЕТЕТА ПОВОДОМ ЗАТВАРАЊА ВОЈНОГ ЛЕТЊЕГ КАМПА НА ЗЛАТИБОРУ

Затварање милитантног летњег кампа за децу на Златибору је у потпуности у складу са обавезама које Србија има у односу на поштовање права детета. Организовање кампова у којима је предвиђено да деца пролазе различите видове војне обуке је у директној супротности са домаћим прописима, као и са Конвенцијом о правима детета, чија је Србија страна уговорница.

Три суштинска права су драстично прекршена организовањем кампова која садрже милитантни садржај: право на уживање најбољег интереса детета, право на образовне активности чији је циљ подизање свести и могућности сваког детета да одрасте у здраву и толерантну особу и најзад, право на заштиту од свих активности које могу да доведу до величања или припремају дете за „будући“ оружани сукоб. Индиректно су и многа друга права детета прекршена, укључујући и право на живот, опстанак и развој, право на здраво одрастање и право на заштиту од насиља.

Није у најбољим интересима детета да у развојним годинама буде изложено милитантној пропаганди, те свим облицима активности у кампу ове врсте, које се заснивају на претпоставци будућег сукоба, било између људи, оружаних група или држава. Посебну опасност представља коришћење униформи (попут војних), ватреног или другог оружја. Није циљ овог кампа био да се деца оспособе за сналажење у природи, већ да се припреме да на насилан начин одговоре неком другом насиљу.

Конвенција о правима детета обавезује нашу државу на предузимање бројних мера у циљу заштите деце и њихових права. Између осталог, Србија је у обавези да обезбеди приступ образовању али и контролу свих облика образовања, укључујући и неформалне облике рекреативног карактера, као што су, на пример, летњи кампови. У контроли таквих облика образовања, потребно је прво утврдити да ли је програм који се спроводи у летњем кампу усмерен на целокупан развој пуног потенцијала сваког детета, укључујући:

- развој поштовања према људским правима,
- посебан осећај идентитета и припадања,
- развој способности за социјализацију и интеракцију са другима и
- развој поштовања животне средине.

Наука, а и наша професионална искуства јасно указују на немогућност остваривања ових циљева образовања као и остваривања права детета кроз садржаје и методе који се користе у летњим милитантним камповима.

Најзад, Србија је посвећена заштити деце од учешћа у оружаним сукобима што је потврђено ратификацијом Факултативног протокола о учешћу деце у оружаним сукобима уз Конвенцију о правима детета, те треба да предузме низ мера да спречи да се то деси, а најважније су мирнодопске, превентивне мере, у које летњи милитантни камп свакако не спада.

Порука родитељима, организаторима и деци је да је овакав начин летњег „образовања“ штетан за дете и доприноси општем развоју културе насиља и нетолеранције што ни Србија ни друге државе себи не желе и не могу да дозволе.

Центар за права детета поздравља затварање кампа и сматра да је ово добар моменат да се подстакне спровођење свеобухватног истраживања о садржајима школских програма идентификујући трагове милитантних, нетолерантних и искључивих ставова у овим програмима, као и да се организује озбиљнија контрола и напор над спровођењем ваншколских програма. Свакако би усвајање свеобухватног Закона о правима детета и увођење институције Заштитника права детета обезбедило бољу контролу и заштиту деце од овакве врсте насиља и искоришћавања.